

IZHAJA VSAK DAN

Na vsaki nedelji in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Praznične številke, se prodajajo po 3 av. (6 stot.) v mnogih nakladah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Domžbergu itd. Zastarele številke po 5 av. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1. stolpca. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, smatrnice, zabavne, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 4 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta 10 K. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno in naprej „Edinosti“. — Plačljivo in utrojljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na mesec brez dopolne naročnine, ne uprva ne ozi. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: 50 av. leta Kren 3-20, na pol leta Kren 3-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepranevanje pisma se ne sprejemajo in rakopisi se ne vračajo. Naročnine, oglasi in reklamacije je pošiljati na pravo listo.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik: **STEFAN GODINA**. Lastnik: **honorarji lista „Edinost“**. — Nacionalna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti številka 18.

Peščno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Proslava rojstva Kristovega -- v znamenju boja!

Danes praznujemo rojstvo Izveličarja. Nastopili so lepi, poezije polni prazniki, proslavljajoči zmago krščanske civilizacije: miru, ljubezni. Navadno se govori, da ti veliki prazniki dvigajo duha v višine, nad vsakdanje borbe in skrbi. To naj bi bili prazniki — miru vsem, ki so blage volje!

Mi Slovenci smo blag, krotak narod. Nikomur ne želimo nič žalega, naša poštena narav izključuje vsako misel na prisvajanja tuje lasti. In če smo vendar v neprestani borbi, ni naša krivda. Če sosed, s katerim moramo živeti v tisočih vsakdanjih stikih in se nikakor ne moreš ločiti od njega, noče miru, potem si tudi ti prisiljen, da vstrajaš v permanentnem boju, da stojiš na strani z nabasano puško ob boku in da tudi zamahaš, če potreba trenutka tako zahteva.

V takem položaju živi naš rod v Primorju. Soseba ima, s katerim ne more živeti v miru, ker ta — sosed naš — noče pripoznati nam niti najelementarnejših pogojev za obstanek in razvoj, ker nam ne privoščja niti svobodnega diha in nam neprestano streže po življenju!

In ravno zaradi tega moramo pripravljati na velike bitke v tem velikem boju proti staremu, tradicionalnemu, historičnemu in skrajno nevarnemu neprijatelju našemu. Pripraviti se moramo, da z ujedinjeno in organizirano narodno silo, oprti na božje, človeško in jasno pisano državljansko pravo, odbijemo sovražnikov naskok in da na predstoječem ljudskem štetju z impozantno zavednostjo in odločnostjo dokumentujemo svoje pravo ter da glasnim in soglasnim izrazom svoje skupne volje ustvarimo dokument, ki bodi naše najizdatnejše orožje proti aspiracijam sovražnika na našo last, na našo grudo, na naše duše!

PODLISTEK.

Slepe Micike — božična povest.

Napisal Joško Kevc.

V sneg odete Julijske alpe so kristalno blestele v večerni zarji, ko sem se pred par leti na predvečer „svetega večera“ bližal prijazni gorski vasi, na potu v obiske k bližnjemu sorodniku.

Sorodnikovi otroci so mi že precej daleč iz vasi priskakljali nasproti ter mi v svoji najivnosti — obešaje se mi za roke in obleko — pripovedovali o pripravah na njih domu, ukrenjene baje „meni na čast“. — Ko sem po cesti, pobeljeni z nizkim in suhim snegom, stopal v vas, ob večernem mraku, so zapeli večerni zvonovi iz lin daljnih in bližnjih cerkva, tako slikovito posejanih po gričih in holmih. Glasovi zvonov so se v tajinstveni harmoniji izgubljali daleč tja preko dolin in hribov. — Ti srebrno čisti glasovi, ki se že sto in stoletja razlegajo preko tega mirnega dola in ponosnega gorovja, so me po dolgem času zopet spominjali na „sveti večer“, kakor sem ga slavil kakor dete, ko mi je bil ta večer še nekaj skrivnostnega, tajinstvenega!

V vasi smo in srečujemo ljudi, ki — po stari šegi in navadi naših pradedov — s kadičnico in blagoslovljeno vodo hodijo okolo po poslopjih. — Vsakdo je mene „tvoja“ spoštljivo pozdravil z „dober ve-

Te dneve moramo uporabljati tudi za svojo organizacijo v drugem boju: za veliki gospodarski in socialni interes naših najrevnejših, za ljudstvo naše žuljavih rok! Tudi radi volitev v zavarovalnico proti nezgodam ne smemo te svete praznike držati rok križem!

Zato letošnji božični prazniki za nas primorske Slovence ne morejo in ne smejo biti dnevi miru in nehaja. Praznovali jih bomo v znamenju boja, ki pa ne profanira in ne ponižuje tega velikega praznika, ker v tem boju gre za resnico in pravico, za enakost med človekom in človekom, med narodom in narodom!

Rojaki! Misel na zmago krščanske civilizacije in na nauke Njega, čegar rojstvo praznujemo in ki je bil veliki propovednik miru med narodi in socialne pravice, naj te dni bodri duha in nas obdari z največjo energijo, ki je potrebna v neizogibno potrebnem boju za pravico in resnico, temu izvoru naukov Njega, čegar rojstvo slavimo!

Ne vodi nas strast ali maščevalnost, ko se notri v harmonične akorde velikega slavlja vmešava ta naš bojni klic. Plemenit je marveč naš boj. In če se za ta boj temeljito pripravimo, če si v teh svetih dneh damo slovesno prisego, da ne bo omahljivca ali izdajice med nami, in če pravico svojega naroda vsaj približamo k zmagi, bo to najlepša proslava Njega, čegar rojstvo praznujemo, ker On nas je učil, da so vsi narodi enako vredni in jim gre zato vsem tudi enako pravo, pred vsem pa pravica vseh pravic: pravica do življenja!

Nova madjaronska èra na vidiku!

Zagreb, 23. XII.

—B.— Dočakali smo, česar se nismo nadejali. Uverjeni smo bili, da se madjaronski režim ne ponovi na Hrvatskem nikdar več. To prepričanje je imela vsa hrvatska javnost. Motili smo se — kruto motili. Madjaronski zlistem vstaja zopet! Oživel ga

čer. Na pragu hiše, v katero sem bil namenjen, me je pričakoval sorodnik s svojo soprogo in mi je že od daleč klical: „No! vendar enkrat!“ Otroci so me zopet prišli za roke in obleko in me vlekli v izbo, kjer je v neštevilnih lučkah in v zimski opravi blestelo „božično drevesce“, a pod njim iz mahu pripravljene „jaslice“.

Posedli smo okoli mize. Med raznimi vprašanji od moje in njihove strani je vskliknil sedemletni sinček Miško: „Micika povprašuje, kdo je prišel k nam?“ — Na te besede sem se ozrl po sobi in oko mi je ostalo na starikovi ženski, sedeči v takozvanem „ždiču“ ob gorki peči. Na moje vprašanje, kdo je ta ženska, ki se zanima za-me, mi je odgovoril sorodnik: „To je B.... Micika, ki je pa že par let sem popolnoma slepa in živi le od milodarov dobrih ljudi. Za praznike sem jo vzel k nam sirotico; saj veš, kako nas je vseh, posebno še tebe, rada imela svoje dni...“

Misli so mi ušle v nekdane dni, ko sem kakor otrok in deček zrl v bistro oko najkrasnejše, a vedno otožne B.... Micike, prijateljice pokojne mame, ki me je tako rada božala po mlademu licu. —

Vstal sem in nekaj časa nemo od daleč zrl na nesrečno slepo žensko, na nekdanji kras vseh deklet te fare. Opazoval sem jo, kako je preštevila mej prsti črne jagode „rožnega venca“ in v molitvi pregibala ove-nelce ustnice. Spomin na njo iz otroških let mi je vedno bolj živo vstajal pred očmi in najraje bi bil kar glasno vskliknil ter se privil nesrečnici okoli vratu. — Ali ostal sem miren; približal sem se jej počasi in jo ogovoril. Slepa Micika ni več spoznala me-

je madjaron in Khuenova desna roka — ban pl. Tomašić! Med bivšim in sedanjim madjaronstvom ni nikake razlike. Novo je madjaronom samo — ime: „munkači“. Novo ime, novo ime za staro zlo!

Vskrsnili so torej madjaroni! In, kar najbolj boli: s pomočjo radičevcev (kmečke stranke), slavonske opozicije in virilistov ob — kakor po navadi — kumovanju frankofurtimašev.

Kaj je kriv? Kje so krivci? Krivi so naši voditelji. Kriva je hrvatsko-srbska koalicijska. Kriva je „državnopravna“ koalicijska, ki jo vodi dr. Mile Starčević. Krivi so frankofurtimaši... ne, oni niso krivi, ker vedelo se je že vnaprej, da na to brezdomovinsko in za narodno stvar brezčutno družbo ni smeti računati. Znano je njihovo ljubimkovanje z vsako vladjo, pa naj bi sedeli v njej sami krvniki hrvatskega naroda. Davno so že znane Frankove nečedne... kupčije.

Kriva je koalicijska, ker ni izvela dogovorov z Milinovci, ker se je dala zavesti po „munkačih“, da je prekinila dogovore s pristaši Mile Starčevića in se raje spustila v pogajanja s podreptiki bana!

Milinovci so tudi krivi, ker so se obdali s kitajskim zidom — z državopravnim programom. Njihova pasiviteta je kriva, da je izvoljen „munkač“ za predsednika hrvatskega sabora in da bo zopet „mladomadjaron“ sedel na predsedniški tribini hrvatskega sabora.

Hrvatski sabor je torej dobil madjarona za predsednika s pomočjo gori označenih skupin. Vspah volitve so odločili virilisti, radičevci in štirje frankofurtimaši.

„Ustavnost“ bana pl. Tomašića se je pokazala v pravi luči. Najustavnejši hrvatski ban se je poslužil virilnih glasov. To je tudi zaslug za „državnopravni program“ zagrejenih opozicij. Tu se je zopet ponovila stara pogreška naših državopravnih strank.

Koalicijska je zopet mogla videti in opazovati taktiko pl. Tomašića, ki se je že počasi onemogočala. A sedaj je zmagala. Tomašić si more čestitati...!

In hrvatski narod je dočakal žalostno božičnico. Dočakal je režim munkachev in in munkachev kakor predsednika hrvatskega sabora. Dočakal je nov blok: munkachevsko-radičevsko-frankofurtimaški!

Novo politično ero dočakajo torej Hrvatje ob priliki novega leta. Novo leto — nov blok — novi madjaroni... V tem znamenju se bo sukala naša politika v letu 1911.

Delavsko stavbeno društvo

„Svoj dom“ v Gorici.

Iz Gorice.

Leta 1907 je pričelo svoje delovanje to prekornostno društvo; s trudom in naporom je društveni odbor vpsel v toliko, da je vstvaril v mestnem pomerju lepo, čisto slovensko kolonijo, ki šteje danes že 25 hiš s primernimi vrtovi in precejšnjimi udobnostmi.

Lastniki teh poslopij so večinoma za-

jega glasu, kajti dolgo dolgo me ni videla in slišala.

Mali Miško je splezal k njej in jej zašepetal v uho, kdo je prišel k njim v „gostijo“. Tedaj pa je slepa starka prizdignila suhi, koščeni roki, me pritisnila k sebi in vskliknila: „Kaj, ti si Joško, ti si! Oh, jaz te ne vidim, ne vidim te!“ ter me poljubljala na čelo. Gorko sem čutil tedaj na svojem licu njene solze in se vglobil v nesrečo te toli dobre starke. —

„Kako rada bi te videla“, — je pričela po kratkem presledku — „ali glej, že več let sem slepa in prepuščena popolnoma dobrim ljudem in nemili usodi. Kaj sem neki zakrivila, da me Bog tako kaznuje?! Zgodi naj se njegova volja!“ — Iskal sem tolažljivih besedi, ali kje najti primernih izrazov v tolažbo nesrečnice vspricho tolike nesreče?

Domači so začasno odšli po opravilu: gospodinja v kuhinjo, gospodar v klet in hlev k živini; otroci pa so se vrteli okoli jasic, in potem delali napotje materi v kuhinji. Ostala sva sama s staro, kar mi je bilo zelo ljub, kajti izvedeti sem želela od nje še marsikaj, kar mi je bilo neznan iz njene minulosti. Takoj sva postala zopet stara znanca in prijateljca; postala je uprav zaupno-zgovorna. Predočila mi je v živi sliki svojo najboljšo prijateljico, pokojno mojo mamico. Pripovedovala je, kako me je kakor otroka tolažila ob njenem grobu. Ali rado-vednost me je gnala dalje; zato sem jo naravnost zaprosil, naj mi pove zgodbo svojega življenja, o kateri sem samo tako nekako „sanjal“.

„Ni mi ljubo“ — je začela, — „otikati

sebi uradniki, potem državni uslužbenci in delavci.

Takratni odbor pač ni niti sam pričakoval tolikih uspehov; nabavljena stavbišča so danes že skoro popolnoma zazidana, oziroma odprodana. Vendar je preskrbljeno za nakup še velikega kompleksa stavbišča in ne motimo se, če trdimo, da vzraste v doglednem času vsega vpoštevanja vreden, čisto slovenski del mesta v „jeziku“, kjer se bosta križala državna železnična proga in nova železniška črta Gorica-Cervinjan. Potemtakem se bode novi slovenski del mesta naslanjal na kar najugodnejši prometni točki: severno na državni kolodvor, južno na kolodvor nove železniške proge v Cervinjan, ki bo stal „pri Mostu“.

Spočetka, ko je bilo nakupljeno stavbišče, je marsikdo zmajeval z glavo, češ, da je preoddaljeno in v prometnem pogledu neugodno; no, danes mora biti vsakdo nasprotnega mnenja. Želeži je le, da društveni odbor nakupi čim več zemljišča v imenovanem „jeziku“, dokler je še razmeroma po ceni in naj ne čaka, da ga prehitijo zasebni stavbeni spekulantje.

Onim, ki bi radi pristopili temu društvu, naj služijo v pojasnilo te-le informacije:

Po pravilih je društvu namen, da svojim članom preskrbuje lastne hiše z vrtom in dvoriščem potom kupnine, ki se amortizuje (razdoljuje).

Tu bodi takoj povedano, da v smislu zakona od dne 8. julija 1902 drž. zak. št. 144, so delavske hiše skozi 24 let popolnoma odvezane od vsakega davka in doklad, da so vse tozadevne vloge proste kolekov, vpisanih in pristojbin. Seveda veljajo te ugodnosti samo za delavce. Povedano bodi tudi, da sme stanovati v taki hiši samo ena družina (lastnikova); ni pa proti določilom zakona, če kdo na pr. oddaja v podnajem posamično sobo, ali vzdržuje koga na hrani.

Uvodoma smo že omenili, da je v našem slučaju med društveniki doslej največ državnih uslužbencev in zasebnih uradnikov. Ker se ti ne prištevajo delavcem v pravnem pomenu besede, jim seveda finančna oblast ni hotela dovoliti nikakih izrednih olajšav, pač pa so take olajšave dobili društveniki-delavci.

Iz tega konkretnega slučaja je razvidno, da se pristop k društvu izplačuje predvsem — delavcem! To je po drugi strani tudi naravno, saj je društvu prvi namen, odpo-moči stanovanski druginji, ki zadevuje predvsem delavski stan z vso težo. Društvo pa nudi tudi vsem ostalim stanovom tolikih ugodnosti, da moremo pristop le toplo priporočati in to z gospodarskega, a tudi z narodnega stališča.

Reden član društva more biti vsak polnoleten državljan ne glede na spol in posel, dokler živi v državljanske pravice, potem juridične osebe, društva itd. Pristop je naznaniti ravnatelstvu, ki odloča, je-li se član vsprejme, ali ne.

Vsak redni član plača pri vstopu

se teh, samo tuge in muke spominjajočih dogodkov, te črne strani vedno nesrečnega življenja mojega. Ali tebi rada potožim in zaupam vse, kar je bilo; saj si morda zadnji, ki to čuje, kajti s hudobnim svetom se ne menim o tem. Ljudje, ki so srečnejši od mene, me ne razumejo. In grobar že koplje za-me — jamo!“ —

Naslonila je nekoliko glavo na leseni držaj, globoko vzdihnila in nadaljevala na to: „Ravno danes je štirideset let, ko sem obhajala nejsrečnejši trenutek svojega življenja! Kajti, malo, oh, malo sem doživela srečnih trenutkov! Pred štiridesetimi leti na nocojšnji večer sem slonela na srcu ljubljensmu Francetu! takrat sva si prvu razodela do tedaj skrivna srčna čustva...“

Ze prej sva se rada gledala in čutila ljubezen eden do drugega. France je bil zal krepak fant, o meni so pa govorili, da sem lepa. Na božično noč 1870 se mi je, ko sem šla od polnočne maše, pridružil, ter me držal za roko, da bi ne padla na gladki, s snegom in ledom posuti poti. Lepa in jasna noč je bila, nebeški svod je bil bogato posejan z migljajočimi zvezdami. Bilo je krasno, kakor da bi se nebo veselilo najine sreče! Po poti gredé nisva govorila mnogo, a ko se je pred hišo poslavljala od mene, tedaj me je pritisnil na svoje srce in strastno poljubil. Hotela sem mu zbežati, ali se nisem mogla ganiti. A on, France, mi je takrat prvič povedal, kako vroče me ljubi... Ločila sva se, izginil je v mirno, svetlo, sveto noč, jaz pa sem se zaklenila v svojo sobico in še dolgo mislila le nanj, na Franceta, in bila srečna nad vse! —

(Konec pride.)

vpisnino 2 K in mora vzeti vsaj en delež, ki znaša 20 K. Razen tega mora vsprejeti obvezo, da jamči še za dvajsetkratni znesek deleža, t. j. za 400 K. Deleži ne nosijo obresti, član pa ima pravico sodelovanja pri društvu v smislu pravil. Izstop treba naznati ravnateljstvu pisмено vsaj 4 tedne pred koncem leta. Deleži se glase na ime člana in jih brez dovoljenja ravnateljstva ni smeti ne prodati, ne prepisati na drugo osebo. Stavbišča ali hiše, ki jo je dobil član od društva, tudi ne sme prodati brez dovoljenja ravnateljstva, dokler ni izplačana vsa kupna svota. V vsakem slučaju ima društvo predkupno pravico. V slučaju smrti člana izplača društvo na željo dedičev delež, oziroma mora prevzeti hišo, ako še ni popolnoma izplačana; dotično svoto izplača opravičencem.

Denarna sredstva dobiva društvo potom prispevkov članov in izposojil pri denarnih zavodih proti zastavi društvenega premoženja, ali na podlagi zadružnega kredita. Za ta izposojila jamčijo vsi redni člani društva solidarno.

Ravnateljstvo kupuje primerna zemljišča in jih parcelira. Vsaka parcela meri vsaj 200 m². Član ima pravico do zamenjave svojega stavbišča z onim drugega člana, ali do prepustitve temu poslednjemu. Član sme prinesiti svoj lastni načrt, oziroma dati navodila za zidanje hiše. Predno se začne graditi hiša, mora vplačati 20% (eno petino) kupne cene zemljišča in hiše, vendar sme ravnateljstvo še znižati to mero. Ko je hiša dozidana, izračunava ravnateljstvo lastne stroške z obrestmi vred ter privedlje temu še 2% od kupne cene. Ta končna svota je prava kupna cena dotični hiši. Potem se sestavlja pogodba in član postaja lastnik hiše. Kupna cena prevzete hiše in zemljišča se odplačuje na ta način, da član vsako leto vplačuje v društveno blagajno v kupni pogodbi določene odstotke te svote kakor obresti in v amortizacijo. V slučaju preprirov družtenikov med seboj ali ravnateljstvom razsojuje razsodišče, ki ima 5 udov. Prizive rešuje občni zbor.

To bi bilo jedro društvenih pravil; ne moremo si kaj, da ne bi tega društva priporočali našim ljudem, posebno pa delavcem.

„Telesni naš postanek, razvoj in konec“

(Misli ob novoizšli Čerčičevi knjigi.)

Zelo radoveden sem bil, kako vsprejmeta kritika in čitajoče občinstvo Čerčičovo delo, ki v znanstveni obliki razlaga skrivnosti človeškega spočetja. V naših razmerah, ki so tako zelo prepojene s politiko, da prihajajo kulturne stvari v poštev navadno šele v drugi vrsti, je res zelo zanimivo izvedeti, kako daleč smo dospeli v svojem prosvetnem razvoju. Če smo odrasli, kulturno zreli narod, smemo dati Čerčičevi knjigi brez skrbi in pomislekov blagoslov in jej voščiti srečno pot mej narod; če smo še kulturni otrok, tedaj pa naj velja za nas še nadalje kulturna bajka o štorikli. Iaz za svojo osebo sem mnenja, da se nahaja naš narod v mladeniški dobi svojega razvoja in da je izšla knjiga zanj prej prepozno nego prezgodaj. De Amicis pravi nekje, da imamo čisto za otroke ljudi, ki niso več otroci. Če je tako tudi z našim narodom, tedaj bi lahko govorili o naši napačni narodni vzgoji.

O knjigi manjka še dozda, prav tako kakor n. pr. o dr. Ušeničnikovi „Sociologiji“, strokovna ocena, ki jo mnogo njih nestrpno pričakuje.

Proti knjigi bi utegnili nastati zlasti dva pomisleka: 1.) Ali je npravna in jo smemo priporočati narodu, o katerem želimo, da ostane na svoji npravstveni višini, oziroma ga hočemo npravstveno še povzdigniti? 2.) Ali je podana v primerni estetični obliki?

Pred očmi moramo imeti dejstvo, da knjiga razlaga samo naravne organe in pojave, da pa ne posega v seksualno higijeno, kjer bi v resnici mogla postati npravstvena

ali nenpravstvena. Če se pa morda komu žeta razlaga, ali (da govorim s prijateljem) odstranitev figovega peresa zdi nenpravna stvar, izvira to pač od tod, ker še nimamo temeljnega dela o razmerju mej prirodoslovjem in npravstvenostjo. Pohujšanje, ki mora priti, je naravstveno pohujšanje. Ker so pa naravni zakoni večni in neizpremenljivi, npravstveni pa deloma izpremenljivi, bo nasprotja in pohujšanja kriva npravstvenost. Popravljati treba torej pri npravstvenosti.

Res je, da je knjiga pisana s splošnega prirodoslovnega stališča in da v čitatelju vzbuja spoznanje, da je človek — vsaj po svojem telesu — le del velike narave in kakor tak podvržen njenim zakonom. Morda se pri tem komu njegov svetovni nazor obrne za 180 in možno je, da se mu življenje ne bo več zdelo lepo. Ali je to nenpravstveno? Ne, to je le trenutna kriza, ki se poraja vselej, ko izpreminjamo nazore v velikih stvareh. Pisatelj ne more nič za to, da je človek res telesno bitje, ko mora oznanjevati znanstveno resnico. (Primerjaj članek „Darvinizem in krščanstvo“ v letošnjem „Koledarju“.)

Slišati je tudi mnenje, da knjiga ni podana v primerni estetični obliki, tako n. pr. kritika v „Ljublj. Zvon.“ Morda je to res, toda to je stvar skusa in ne zmanjšuje čisto nič njene znanstvene vrednosti. Kritiku je morda uzor Mantegazza; toda mladeniču, ki mu bo knjiga razodevala skrivnosti človeškega spočetja, privoščim rajši „kupico čistega, naravnega vina“ („Predgovor“), nego raznih rožic in dišav kipečega, opojnega likerja.

Drugo vprašanje pa je, če delo komu estetično ne ugaja zato, ker se v njem obdelava neestetična snov. Zdi se mi, da krivica, ki se godi pisatelju, gre največ na tavoraš. Komur bi knjiga vzbujala „življenja gnjus“, naj izvoli pomisliti, da se ne nahaja v galeriji narave, ter da mu tu ne razkazuje dovršenih, lepih slik, ampak da je v njeni delavnici, ateljeju, v katerega je sama razkrila svoje snovanje. „V delavnico sem tvojo zrl!“ Kdor hoče tu estetično uživati, bo užival le porajajočo se lepoto. Lepota je tu smotrenost narave.

Čudna je usoda, ki jo doživlja Čerčičeva knjiga. Ko je izšla svoj čas sloveča škofova brošura, se je vse takozvano napredno mnenje zgražalo nad njo, rekoč, da bi bil moral škof tako delo poveriti možu strokovnjaku. Škofovo brošuro in brošuro o brošuri je občinstvo strastno pokupilo in se zgražalo le na videz. Ko pa se je res naš mlad strokovnjak, ki je z veliko požrtvovalnostjo sam tvezal založbo knjige, ki razlaga le naravne stvari, sedaj molči slovensko napredno mnenje ali pa se zopet pohujšuje. Kaj poreče k temu Cankar? Najbrž, da je to prav in v redu, ker se že od nekdaj godi tako v dolini šentflorjanski.

Jos. Jurca.

Domače vesti.

Vesele praznike vsem čitateljem, sotrudnikom, somišljenikom in nesomišljenikom, sploh vsem onim, ki so blage volje, vošči iz srca uredništvo „Edinosti“.

Uprava „Edinosti“ želi vsem cenj. čitateljem vesele božične praznike; ob enem naznanja da radi današnjega praznika ne izide jutri list. Prihodnja štev. izide v terek ob navadni uri.

Slovinci! Slovenke! Magistratni sluge so že začeli raznašati po mestu in razdeljevati med hišne gosp. popisne pole za ljudsko štetje. Dolžnost vsake zavedne Slovenke, vsakega zavednega Slovenca je paziti na to, da ne bo niti en Slovenec zapisan za Italijana. Zato je treba delati in agitirati od družine do družine, od žene do žene, od moža do moža; Slovenci se moramo vpisati za Slovence! Zato: Nihče naj te dni ne podpiše ničesar, ako ne ve natančno za kaj se gre. Oni, ki sami ne znajo izpolniti popisne pole,

Mari je to tista sreča, o kateri sem sanjal. Mari je to življenje, po katerem mi je srce tako hrepenelo.

In slika na trdnjavi preživljenih dni! Tista sladka hrepeneča bol se mu je zdela sedaj tako visoka in velika, da je zavidal samega sebe za solze, ki jih je prelival tam gori daleč od ljudi...

Zalosten usmev, neka ironizirajoča bol se je pojavila okrog njegovih ust.

Komandant ga je sprejel zelo ljubezljivo in ga povpraševal o tem in onem. Milan mu je po vojaško, v kratkih odstavkih, sporočil o vsem na trdnjavi.

V Milanovi glavi so jele rojiti misli eno za drugo; neki notranji sklep, ki se je porajal v njegovi duši, je jel zadobivati konkretnjšo obliko. Da, tako storim! — si je dejal natihoma med pogovorom s poveljnikom.

„Torej hvalite Boga, da ste zopet tu“ — je dejal poveljnik — „menda ste resnično veseli, da ste se iznebili trdnjave. Zdaj vam damo mal dopust, potem pa začne zopet služba, ki pa ni tako dolga, kakor tam na straži! Vendar morate tudi tu biti vestni in marljivi.“

naj si dajo to delo napraviti od znanih Slovencev, ali pa naj pridejo določene dneve v lokale, ki bodo pravočasno razglašeni.

Na dan novega leta, dne 1. januarja 1911 bodimo vsi na delu. Osobito prosimo vse naše uradnike, brez izjeme, naj rečenega dne opuste vse zabave, vse izlete in naj pomagajo izpolnjevati tiskovine o ljudskem štetju. Vsakdo naj pomaga, kjer le more. Zglašajmo se v prostorih, ki jih naše društvo „Edinost“ določi za popisovanje. — Nikdo naj ne misli, da se brez njega lahko opravi.

Dolžnost, sveta dolžnost nas vseh je, da pomagamo onim, ki si sami ne znajo ali ne upajo izpolniti omenjenih tiskovin. Pomislite, da bo treba popisati tisoče tiskovin in da bo to delo zelo zamudno, ako si naše ljudstvo pravočasno ne preskrbi vseh potrebnih podatkov. — Menimo pa, da ne samo uradniki, ampak vsi oni, ki so zmogni naj pomagajo pri popisovanju. Inteligentni delavci naj poučujejo manje zavedne in naj jih opozarjajo na veliko važnost ljudskega štetja, ter naj jim svetujejo, kako in kaj jim je storiti, da ne bodo padali v kremlje onih, ki bodo lovili naše duše zato, da zmanjšajo naše število in da pomnože svoje. Kedor je Slovenec-Slovan naj se zapiše za takega, ali pa naj zahteva, da ga zapišejo drugi — ki pa morajo biti poznano zanesljivi.

Kedor je Slovan, a bi se dal iz katerega-koli vzroka upisati za Laha ali Nemca, bi se pregrešil proti zakonu. Zraven tega pa bi prodal svojo narodnost sovražniku — tujcu in bi postal odpadnik, izdajica svojega naroda — renegat! Pazite torej! Ne strah pred hišnimi gospodarji ali upravitelji in ne pritisek, ki bi prišel od katere-koli strani, vas ne smeta omajati, da bi se zapisali za drugo, nego ste v resnici. — Mi bomo strogo pazili na razne sleparje in upamo, da bo tudi vlada vršila svojo dolžnost proti onim, ki bi falzificirali ali skušali falzificirati ljudsko štetje!

Največjo pažnjo pa treba posvečati onim, po mestnem magistratu določenim osebam, ki bi stranke nagovarjale k falzifikacijam.

Tudi na lastnike hiš, oziroma njih upravitelje treba paziti in jim onemogočiti eventuelne pritiske na stanovalce. Vsi, vsi moramo biti na delu, ako hočemo, da bo ljudsko štetje vsaj deloma odgovarjalo resničnim razmeram.

„Zgodovina slov. naroda“. Prejeli smo:

Prav razveselil nas je dohod knjig naše družbe „sv. Mohorja“, kajti letos smo dobili marsikaj lepega in poučnega. Leposlovne knjige nam ugajajo. Nad dve tretini naročnikov naše nadškofije ni naročilo molitvenika, kajti doma imajo cele kupe tega blaga od drugih let sem. Dobro bi bilo, da se izdaja molitvenika vsaj za nekaj let opusti, kajti s tem bi bilo skoraj vsem vstrženo. A največ zanimanja in splošne pozornosti vzbuja „Zgodovina slov. naroda“, katero vsakdo, ki ima le kaj smisla za Slovenstvo, z veseljem in zadoščenjem jemlje v roko, da je vendarle enkrat zagledalo beli dan delo, ki smo ga toliko let pogrešali. Bilo bi lahko že prej, a tudi sedaj nam je dobro došlo.

Neprijetno pa smo vsi presenečeni, da s prihodnjim letom ne izide drugi snopč te velevažne knjige. Morda bi se pa vendar-le dalo temu odpomoči? Odbor naj skrbi zato.

Kakor je že omenil „Slovenec“, moral bi biti v tej knjigi večji tisk, boljši papir, zraven bi moralo biti glede slik boljše preskerbljeno. S tem se strinjamo popolnoma. Treba pomisliti, da je ta knjiga najvažnejša, kar smo jih dobili v teku zadnjih dveh desetletij; primerjati se jej more le Staretova „Občna zgodovina“. Zato pa ne bi družba nič zgubila, če bi obrnila večjo pozornost na to stvar.

Res je tako delo združeno z ogromnimi stroški, toda sadovi tega dela bodo tisočero poplačani. Odbor bo mogla potem

Poveljnik je zmignil z glavo v znak, da je avdijenca pri kraju. Milan je dospel do vrat; tu pa se je vstavil...

„Česa želite še?“ — ga je vprašal poveljnik.

„Prošnjo imam, eksclenca“.

„Torej, česa želite?“

Milan je beseda zastala v grlu. Poveljnik ga je pogledal začudeno, ker si ni mogel tolmačiti nervoznosti in razburjenja v Milanovem vedenju.

Ta pa je še vedno stal po vojaško pred svojim poveljnikom.

„No?“ — je ponovil poveljnik vprašanje. „Eksclenca, nisem nevhvaležnež; visoko znam ceniti čast, ki me je doletela s to premestitvijo, toda jaz bi vendar...“

„No, govorite!“

„Če bi me, eksclenca, hoteli poslati nazaj na trdnjavo“.

Poveljnik je pogledal začudeno, mladega častnika.

„Kako to vendar? Saj bi se vsakdo drugi čutil srečnega, ko bi se rešil tega žalostnega samotarenja v trdnjavi.“

„Eksclenca! Tam sem bil srečen, tam

vsaj navdajati zavest, da je storil, kar je bilo v njegovi moči. V svesti si, da bode naša družba upoštevala splošno mnenje, jej kličemo iz dna srca: Razvij se v krepko drevo, ki požene korenine do sleherne slovenske hiše in obrodi naši domovini mnogo požrtvovalnih in zasluženih mož!

Mohorjan.

Dolžnost vsacega Slovenca je, paziti posebno na nezavedne, manj zavedne in odvisne Slovence, da bodo pri ljudskem štetju vpisani kakor Slovenci!

Na naslov trgovske in pomorske sodnije. Pretečeni teden (16. t. m.) je neki gospod telefoniral na trgovsko sodnijo v zadevi nekih pravil in pri tem govoril slovenski. Centrala ga je pravilno zvezala in uradnik na sodnji se je jeklicu tudi odzval, toda dotični uradnik ni hotel razumeti slovenski, temveč je — potem ko je spoznal da ima opraviti s slov. stranko — v nekem robatem tonu v enomer kričal „non capisco“ in ko nečno meni nič tebi nič telefon zaprl.

Stranka je čez pet minut ponovno klicala — in uradnik je telefon zopet z vso jezo zaprl.

Vprašamo torej sl. trg. in pomorsko sodnjo: Ali imamo Slovenci pri tej sodnji pravico posluževati se svojega jezika? — Prosimo da se slučaj preišče; ime stranke je na razpolago.

K volitvam v Zavarovalnico zoper nezgode. Uradne bele in barvane glasovnice so že zdavno v rokah gospodarjev in vse imajo točno napoved, čemu so namenjene vsaka posebej, katere za gospodarja, katere za vse delavce podjetja skupaj. — In te pravilno podpisane glasovnice pošljite takoj odvetniku dr. Slaviku, da ne bo drugih stisnitosti z izbiranjem kandidatov in z nedovoljenji, ali protivniki.

A ne zanašajte se na gospodarja in ne prepuščajte glasovnice nezanesljivim osebam, ali uradnikom, ki nam niso naklonjeni, kajti prav lahko se zgodi — ker skušnjava je velika —, da kak nepoklicani, ne da bi Vas vprašal za dovoljenje, odnese Vašo glasovnico še zadnji hip nekam, kamor jo zavedni Slovenci nikakor ne bi namenili. Tedaj pazite, da — če ne boste volili Vi — utegnemo z Vašo glasovnico voliti nasprotniki!

Na razna vprašanja, zakaj ne objavljamo tudi liste kandidatov delodajalcev, opozarjamo, da je ista že zdavnaj in sporazumno sestavljena ter se nahaja na vlogled pri zaupnikih večjih krajev. Ne kaže je pa objavljati v časopisih, da ne bi radi silne zapletenosti teh volitev nastalo preveč zmešnjave, kar je ravno o prejšnjih volitvah hudo kazilo naše vspehe.

Saj iz teh razlogov tudi druge stranke ne objavljajo kandidatov delodajalcev, marveč le one delavcev, ker je pri teh agitacija mnogo težja.

Prima guida tascabile di Trieste anno II. 1911. je izšla v zalogi g. Peterlina. Dobiva se v tržaških knjigarah.

Quousque tandem...? Slovenska pri-

loga „Časopisa češkega železniškega uradništva“ prinaša pod gornjim naslovom oster članek, iz katerega posnemljemo:

„Zdaj je pa mera res polna! Neobzirnosti in samovoljnosti državnoželezniške uprave, ki misli, da lahko z nami pometa, je res zadosti in preveč! Saj dobrohotnosti in ozirov, pametnih ozirov, ni nihče in nikoli pričakoval od gospodov, ki nas tlačijo in zaničujejo ter nam škodujejo, kjerkoli morejo. Toda vajeni korobača in krivičnosti smo vendar-le ostrmeli, ko smo zvedeli, kako veliko novo krivico je zadalo železniško ministrsvo nam vsem, ko je za transportnega kontrolorja v tržaškem železniškem ravnateljstvu imenovalo Nemca Zirkouniga.“

To mesto je imel ranjki Jeglič. Njegovo truplo se še ni bilo shladilo, ko so Nemci začeli stezati roke po tem mestu. Videli so, da nimajo ljudi, ki bi bili sposobni za to službo. A kaj jih to moti — Nemec jo mora dobiti, samo Nemec!

gori daleč od ljudi v divji gorski višini... tu pa ne bom nikdar... nikdar...!“

Poveljnik je samo zmajal z glavo, ker ni mogel pogledati v Milanovo dušo, ni mogel slutiti boja, ki je divjal v Milanovih prsih.

„Kakor želite“, dejal je poveljnik. Milan je globoko vzdahnil, ko je čul poveljnikov odlok.

Pozdravivši po vojaško je Milan odšel iz sobe. Na ulici se je oddahnil; bilo mu je, kakor človeku, ki je stresel s sebe veliko breme.

Že naslednjega dne je mogel zopet v trdnjavo — na stražo.

Niti svojega dopusta ni hotel porabiti. Srce ga je le vleko nazaj tja daleč od ljudi, ki ne poznajo njegovih sanj. Med temi ljudmi, v velikem mestu, ni bilo pravega prostora za nj.

Velemestni zrak je bil preveč zastrupljen za njegove ideale.

V gorskem eteričnem zraku, ki je bil njegov element, tam se bo čutil srečnega. Tam bo mogel zopet sanjati, hrepeneti in — biti sam... na straži!

(Zvršetek).

PODLISTEK.

Leon Dragutinovič.

Na straži.

Zbudilo ga je trkanje. Prišel je sluga in mu naznanil, da je že čas k avdijenci. Podal se je na ulico; tu se izogibal ljudem; zoperni so mu bili. Vse, vse se mu je zdelo tako umazano.

V predsobi komandanta je bilo že zbranih več častnikov.

Bili so vsi iz njegovega polka, toda Milan jih ni poznal. Predstavil se jim je; tovariši pa so mu čestitali na premostitvi. Milan se jim je zahvaljeval z otožnim nasmehom. Zdel se je sam tebi tuj med temi ljudmi, ki so njegovi tovariši, s katerimi pa ni imel nič skupnega.

Sel je v kot in mirno čakal, dokler pride vrsta na njega. Misli so mu jele rojiti po glavi: ena je poganjala drugo. Cel kaos misli in želja se mu je sukal v glavi.

Odveč in čisto nepotrebno se nam zdi, da bi se-le dokazovali svoje pravice do služb doma in med domačim ljudstvom. To je časopisje že zadostno in nešteto krat storilo.

Do zdaj je imela železniška uprava navadno izgovor, da ni domačih kompetentov. A kadar so se pojavili, jih je znala zadušiti in zatajiti, da je vsaj vse najvažnejše službe posedla z Nemci. V našem slučaju transportnega kontrolorja niti tega izgovora ni imela. Oglasilo se je več izvrstno kvalifikovanih prosilcev-Slovincov. In vsi so propadli, vse je porazil Nemec Zirkounig, računovodja v Trstu, drž. kolodvor.

To imenovanje je presenetilo vse! — Nihče ni tega pričakoval. Mnogi so mislili, da si ministerstvo pomore in se izogne imenovanju Slovencev s tem, da bo imenoval najstarejšega kompetenta, Italijana Zadrotu, višjega revidenta pri VI. oddelku tržaškega ravnanstva. Saj bi bila tudi to velika krivica za nas, ki imamo dobre kompetente z vsemi strokovnimi in jezikovnimi sposobnostmi, ki jih Zadro nima. No, Zadro ni Nemec, zato je moralo pasti na čelo, da je vpoštevati najprej nastarejše, katero načelo utemeljuje včasih take sofisticirane izgovore. Ne, Nemec je moral dobiti to mesto, ki je za nas izgubljeno najbrž za vedno.

Res, bojimo se, da se ne motimo. Nemci bodo to mesto imenovali svoje posestno stanje, da-si so ga oropali Slovencev.

Zgodilo se je in popraviti se ne da. V nadaljnjem odstavku člankar britko toži, da naša slovanska državnozborna delegacija ni preprečila te krivice in opozarja poslance, da je sedaj v Trstu na drž. kolodvoru izpraznjeno mesto podnačelnika in mesto Zirkounigovo. Naših kompetentov je dosti.

Ljudsko štetje „pri Lovcu“. — Jutri, dne 26. t. m. bo sestanek v gostilni g. Gerdola pri Lovcu, kjer bodo govorili pojasnjevali zakon o ljudskem štetju. Kdor se zanima za to velevažno stvar, pridi ta dan v gorenje prostore omenjene gostilne! Vabljeni so posebno oni, ki žele pomagati v dnevih ljudskega štetja. Rocolani! Vzdrinite se, da ne boste zapisani za Italijane!

Iz finančne službe. Kontrolor c. kr. finančne deželne blagajne v Trstu g. Viljem Stransky je imenovan ravnateljem c. kr. finančne dež. blagajne.

V včerajšnjem „Jutru“ je pod rubriko „Književnost, gledališče in umetnost“ pod naslovom „Ubogi kritik“ napisal nek gospod Nini veliko klobasarijo. Ker me se je od večih strani interpeliralo, če sem jaz oni Nini, izjavljam, da nisem z zgoraj omenjenimi osebjami. — Kakor je v „Jutru“ omenjeni člančič v „Jutru“ kritik koncerta „Glasbene Matice“ gosp. Adamič — gosp. Nine-ča v nikaki zvezi.

Niko Ninič.

Moška CM. podružnica je izdala sledečo okrožnico:

Vaše blagorodje!

V zadnjih letih se je pri nas udomačila navada, da so se tržaški rodoljubi odkupili od božičnih in novoletnih voščil s poljubnim zneskom in dobroteljen namen. Odbor moške CM. podružnice je sklenil tudi letos naprositi Vaše blagorodje za odkupnino in se nadeja, da je ne odrecete. Opozarja pa posebno na to, da se vsa odkupnina porabi za stavbeni fond nove slovenske šole pri Sv. Jakobu v Trstu.

P. n. darovalci se objavijo v listu „Edinost“.

Za odbor podružnice C. M. podružnice

Tajnik: Vinko Engelman Predsednik: Dr. Josip Abram.

Ker je stavba novega šol. poslopja že sklenjena za prihodnjo pomlad, priporočamo p. n. rodoljubom, da se odzovejo temu pozivu.

Za pobiranje je opravičen gospod Grgič.

V konsumnem društvu na Opčinah bo v četrtek dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer sestanek radi ljudskega štetja.

V gostilni „Pri Deteljici“ na Belvederju bo v torek, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer sestanek radi ljudskega štetja. — Sestanek je namenjen v prvi vrsti za Belveder in za bližnje ulice. Pozivlja se posebno člani orgelje, naj agitirajo med inteligentnejšimi znanci in prijatelji, da se udeležijo sestanka.

Pouk slovenščine na ljudskih in srednjih šolah.

Čenjeni gospod urednik!

Jutri bo teden dnij, kar ste v cenjenem svojem listu objavili odgovor naučnega ministra na več nego pred enim letom stavljenjo interpelacijo dr. A. Ryba in tovarišev glede pouka v slovenščini na tržaških drž. ljudskih in meščanskih šolah. Pričakovali smo več od gospoda ministra; pa za sedaj bi bili zadovoljni tudi s tem, kar je obljubil, le da bi obljubo tudi držal. A med tem, ko je bila ona interpelacija vložena in ko je došel odgovor, so se dogodile nove neprijetne glede tega pouka. Moja hčerka obiskuje že sedmo leto šolo v ulici Fontana in od družega razreda do lanskega leta se je pridno učila slovenščine; a letos, kakor učenka meščanske šole, bi morala hoditi k uram v jako oddaljeno šolo v ulici S. Gior-

gio, da-si se vrši ves drugi pouk v ulici Fontana. Zakaj to? Poizvedoval sem pri drugih očetih in doznal sem, da šola v ul. Fontana (namreč tam nameščeni štirje meščanski razredi) nima učiteljice, ki bi mogla učiti slovenščino. In zaradi tega bi morale vse one slovenske deklice, ki so učenke omenjenih meščanskih razredov, obiskovati slovenske ure na trgu Lipsia. Seveda je le malo starišev, ki svoje hčerke za posamezne tri ure na teden — in to še ob jako neugodnem dnevnem času — pošiljajo tako daleč v šolo. Jaz pa svoje deklice ne morem tako daleč pošiljati, ker jej služabnice za spremstvo ne morem dati, same pa ne puščam tako daleč in ob takih urah na pot. In tako se moja hči in več drugih slovenskih učenek onih razredov letos ne uči slovenščine.

Rad bi tu zapisal marsikaj; a vem, da bi Vi to vrgli v koš ali, pa bi danes na Božični dan, Vaš list postal žrtev naše mislerije; zato poskušam utešiti svoje jezo, ter Vas lepo prosim, na to zanemarjanje slovenskega pouka opozorite gospoda namestnika. Dobro vem, od kod izvira ta uredba; gotovim gospodom, ki imajo na oni šoli (Piazza Lipsia in oni 4 razredi v ulici Fontana so le vsoprednice te šole) je pomanjkanje učiteljice le ugodna prilika za zanemarjanje slovenskega pouka, kajti znano je nam slovenskim starišem, da ima ljudska šola Fontana (ravnatelj Baumlechner) več učiteljev in učiteljic, ki bi lahko učili tiste tri ure na tam nameščenih meščanskih razredih, a odločujoči nemški gospodje n- o- č e j o tem učnim močem naročiti tega pouka.

Vemo dobro, da gospod namestnik ne ve nič o tem zanemarjanju ter smo prepričani, da ukrene potrebno, kakor hitro bo izvedel o tem, kajti moč izvestnih gospodov gotovo ne sega tako daleč, da bi ovirala priznano pravičnost gospoda namestnika. Ker po novem letu nastopi službo posebna učiteljica slovenščine na meščanski šoli, (kakor je zagotovil minister) upamo, da bo konec tega zanemarjanja; če bi pa tudi nova učiteljica ne imela časa, pričakujemo z vso gotovostjo, da se slovenski pouk na meščanskih razredih v ulici Fontana poveri kakim učni moči tamošnje ljudske šole ter se tako da prilika vsem slovenskim deklicam, da se izobrazujejo brez vsake ovire v svojem materinem jeziku.

Ce pa gospoda le nič ne bi storila, bomo prisiljeni drugače govoriti, kajti tudi mi slovenski očete smo davkoplačevalci in konečno tudi naša potrpežljivost ima neke svoje meje.

Slovenski oče.

Opozarjamo še enkrat na „Božičnico“ otr. vrica katera bo v ponedeljek 26. ob 5. uri pop. v dvorani gosp. Skilana v Rocolu. Zlasti pa vabimo one, katerim ni bila prilika dana, da bi v tem Cir.-Metodovem jubilejnem letu kaj darovali naši miljenki, da tem potom store svojo narodno dolžnost.

Tržaška mala kronika.

K aretacijam na parniku „Marta Washington“. Kakor smo že včeraj poročali, je bilo predvčerajšnjim aretiranih na gori omenjenem parniku osem oseb, ki so zakrivilje goljufijo na škodo parobrodne družbe „Austro-Americana“ s tem, da so plačale znižano ceno za vožnjo iz Amerike v Evropo osebam, ki niso bile upravičene sprejemati denar. — Izročeni so bili sodišču.

Mlada tatica. Predvčerajšnjim je bila na borznem trgu aretirana 17-letna brezposelna služkinja M. I. iz Rovinja, ker je neki drugi služkinji Mariji Gustinčič, stanujoči v ul. Antonio Caccia št. 6 ukrala par čevljev v vrednosti K 10.

Na policiji je svoj čin priznala in ukradene čevlje vrnila.

Aretirani cigani. Pri predsinočnem pohodu policijskih organov sv. Jakobškega komisarijata je bilo aretiranih 7 ciganov zaradi potepušstva in pomanjkanja sredstev za življenje.

Loterijske številke, izžrebane dne 24. decembra:

Gradec	14	44	22	37	82
Dunaj	6	18	90	61	70

Koledar in vreme. — Danes: Božič.

Rojstvo Kristovo. — Jutri: Štefan prvi muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 6° Cels. Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Semterjeto oblačno. Zmerni vetrovi. Hladno.

V začetku lepo, potem motno.

Ivan Klun

trgovec, Sv. Ivan 628, (Trst) priporoča slavnemu občinstvu svojo

prodajalno

v kateri se dobi vedno sveže blago, raznovrstnih testenin kakor tudi „Pekatele“. Zaloga istrskega vina in opola ter raznih ikerjev v steklenicah vse po najnižjih cenah, točna postrežba tudi na dom. — Skušajte se prepričati. Stalnim odjemalcem 2% odbitka

SOVOI K SOVOJIM!

SOVOI K SOVOJIM!

nova trgovina moškega blaga

JOSIP SPEHAR - TRST

ulica Santa Caterina šte. 9 - Piazza Nuova

je bogato založena z najlepšim in najnovejšim

moškim blagom za jesen in zimo po zelo zmernih cenah.

SPECIJALITEA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Prilika! Za Božične praznike in novo leto.

„Alla città di Sione“, Trst, Borzni trg št. 3.

ZALOGA SVILE IN BOMBAŽEVINE

Bogat izbor lijonske svile. SVILA za bluze, črtana in škotska.

Popelin, Crepe de Chine, Crepon in Peau du gaut du solé za obleke itd. — Manchesterški velveta, direktni uvoz. Sealskin-Peluohe za mantilje. Tovar. cene. Uzoreci na deželo.

Svile za obleke in jope po zelo NIZKIH CENAH.

Alfr. Fränkel

(Delniška družba)

Trst, Corso šte. 27.

Podružnica:

ulica Cavana št. 11

Podružnice:

v Ljubljani in v Zagrebu.

Nobena

razprodaja

in nobena

množina: blaga

ne more konkurirati z NIZKIMI CENAMI z ozirom na trpežnost našega blaga izdelanega v lastni tvornici.

109 filijalk. — 1200 delavcev.

PRIMER:

Moški čevlji . . . od K 7— do 18

Zenski čevlji . . . od K 6-50 do 18

Nizki ženski . . . od K 3, 380, 5,

7-50, 10, 13

otroški čevlji . . . od K 2— dalje.

Galoše iz gum. od K 4— do 8—

Na debelo bi se dovolile razprodaje še v nekaterih mestih Istre, Gorjske in Dalmacije.

Črevlji

Grodjeur Welt

Prodajo se po zmernih

cenah zlati in srebrni predmeti novi

in rabljeni, kupljeni na javni

dražbi. — Projema se tudi v zameno

zlatnina in Trst, Via Barr.

vecchia 8, I. nad., levo.

STRUCHEL & JERITSCH

TRST - Via Nuova

— (vogal ulice svete Katerine)

Velik izbor

Kožuhov, fuštanja, srajc, odej, volnena blaga, svile, modercev, pajčolanov, drobnarij. Vse po cenah da se ni bati konkurence.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbora potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta

potrebščin za sedlarje.

Arturo Modricky

Predajalnica manufakturnega blaga in drobnih predmetov, Trst, ulica Belvedere 32

Zaloga prešitih odej od K 6-40 dalje, fine v satenu kron 9—; flanelaste kron 2-40; volnene kron 2-90 in dalje. Perilo po vsakovratnih cenah. Platno za plahte, triž in volna za matrace, žima iz rastlin in bombaž za pokrivala, fuštanj debel, bel in barvnast. Moški in ženski dežniki. Čepice, copate iz volne in svile.

Drobnarije popolen izbor

po ugodnih cenah.

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciancich

koncesijonirani zobo-tehnik

ordinira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

Svoji k svojim!

Jesen. 1910-1911 Zima.

Velikanski dohodi zadnjih novosti za moške in ženske obleke kakor tudi razne kožuhovine.

Križmančič & Breščak

ulica Nuova 37 - TRST - ulica Nuova 37

Največja slovenska manufakturna trgovina v Trstu.

— PERILO —
Ogromni izbor vankov. platna in kotonine za namiz. in post. opravo.

— VELIKA IZBERA —
volne, žime, perja za pernice, sploh vse, kar spada za posteljno opravo.

— VSAKOVRSNO —
žensko osebne perilo, kakor n. pr. srajce, spod. krila, sp. hlače itd.

— NOVI DOHODI —
Blaga voln. za moške obleke, srajce ovratnike, zapestnice in :: kravate.

VELIKANSKA IZBERA drobnih predmetov, kakor vezenin, čipk, pajčolanov, trakov, gumb in raznovrstnih okraskov za obleke, kakor tudi razne baržune in svile za obleke, in okrašenje oblik.

BLAGO, KATERO NI PO VOLJI SE TAKOJ ZAMENJA.

Vse Sokoške potrebščine.

Narodni trakovi.

Svoji k svojim!

Maccari & Pross

Trst, Via Malcanton šte. 9

Tkano in volneno blago

za moške v velikem izboru

po zelo ugodnih cenah.

Na zahtevo se dopošljejo uzorci gratis in franko.

Najboljšega češkega izvora

CENE : GOSJEGA

:: PERESA ::
ZA POSTELJE.

1 kg ružavih dobrih sčesanih 2 kg K 2-40, boljših K 2-50, belih 4 K, belih s pubom K 5-10, 1 kg belih najfinjših sčesanih K 6-40 in K 8, 1 kg samega puha ružav 6 K in 7 K, bele fine 10 K, najfinjši puh s prs 12 K. Pri naročilu 5 kg franko. Izgotovljene postelje rdečega, modrega, belega ali rumenega "gostolinskega" Naunkinga, 1 odeja 180 cm dolga in 120 cm široka, s 2 podglavljenima, po 80 cm dolgima in 60 širokima, napolnjenima z novim, sivim zelo trpeškim, mehkim posteljnim perjem Kron 16. Polopernice 20 K; pernice 24 K; posamezne race 10 K, 15, 14 K in 16 K; blazine 3 K, 5 K 50 in 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke 13 K, 14 K 70, 17 K 80 in 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice s trdnega, črtnega gradla 180 cm dolge, 115 cm široke, 15 K 80, 14 K 80. Pošilja se po povprečju od 12 kron dalje franko. — Premera dovoljena, za nepravilno denar nazaj. Natančni ceniki gratis in franko.

S. BENISCH v Deschowitz št. 765 Šumava Čechy

PRODAJALNA**manufaktur. blaga**

Izbera fuštanja, borgeta, perila in drobnarije za šivilje

FRAN KOCIJAN

Trst, ulica Molin a vento šte. 17, Trst

2 do 4 K zaslužka

dnerno in stalno se pridobi, ako se preizame lahko pletenje na dom. Samo moj stroj za hitro pletenje „PATENTHERET“ ima trpešno, jednolice dele, plete zanesljivo nogovce, modne in sportne artikeline. Predznanje nepotrebno. Stroški za nabavo nizki. Pisarna garancija za stalno zaposlenje. Neodvisna eksistenca. Prospekti brezplačno. Podjetje za povprečjevanje domače obrti, trgov. sod. protokolirano.

KARL WOLF, Wien
MARIAHILF NELKENGASSE No. 1.
Prima bombaž na pletenje najceneje**Skladišče****izgotovljenih oblek****FARCHI****TRST**

ul. Giosue Carducci 32.

Velika izbira oblek, moških in deških sukenj po nizkih cenah.

Skladišče oglja in drva

za gorivo, petrolja in stavbni material

Josip Miceu

Trst, Via San Cilino št. 2 (Sv. Ivan)

Ajdovo moko

pristno domačo

priporočam. CENE ZMERNE, postavljam franko v trgovino.

FRANC KALAN
Škofjaloka šte. 6.**Odprla se je nova trgovina**
STRUKEK & SEU - TRST

Via San Antonio šte. 12

Drobnarije igrače in potrebščine za potovanje. - VELIK IZBOR perila ovratnikov, zapestnic, ovratnic, srajc itd. NAINIŽJE CENE.

Najnovejša iznajdba! Brez vsake konkurence!**„Pathéphon“**

edini perfektni govoreči aparat brez igle

Garantirani aparat za 5 let od K 45.— naprej.

Dvojne plošče (25 centimetrov) 2-50

Dvoje plošče (28 centimetrov) 4-50

Velik izbor slovenskih, hrvaških itd. plošč. — Katalogi gratis in franko

„PATHEFON“, Trst, Corso št. 26

Prodajalnica manufakt. blaga

Enrico de Franceschi

Trst, ulica delle Poste št. 10

(vokal ulice Valdirivo)

VELIKA IZBERA bombaževine, trliža, fuštanja, volnenega blaga, izdelanega moškega in ženskega perila in drobnih predmetov po najzmernejših ceni

Hermangild Trocca

Barriera vecchia šte. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

VENCI

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetov s traskovi in napisih.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike. Najnižje konkurenčne cene.

Restauracija FINDING

Trst, Via Bologna II

Vsako nedeljo in praznik

PLES

Vstop 40 stotink, po 8. uri 20 stotink.

K PLESU SVIRA MESTNA GODBA.

Izprašana BABICA

: Marija Pinter :

Trst, ulica Acquedotto 89 I. n.

se priporoča cenj. gospem.

Tudi pismenim potom.

Zaloga olja, kisa in mila

z bogato izbero sveč vseh kakovosti

TRST - ulica dell'Istria 12 - TRST

Pošilja se po pošti in franko na dom.

Za običaj se priporoča **Francesco Biaggi ni.****POZOR!**::: 50.000
parov čevljev!
4 pari čevljev
za samo K 7-50

Radi tega, ker ni moglo veliko velikih trdk plačevati svojih računov, se je meni naročilo veliko množino čevljev zelo pod ceno spraviti na trg in v denar. Jaz prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zaveso, iz ružavega ali črnega usnja, galoširanih, spréd s kapicami, z močno nabiti usnjenimi podplati, zelo elegantnih, najnovejša fazona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo le kron 7-50.

Pošilja se po poštnem povzetju.

H. SPINGARN, SCHUH-EXPORT

KRAKOV št. 240

Dovoljeno je menjati in tudi denar nazaj.

AUTORIZOVANA

TRŽAŠK. POSREDOVALNICA

Acquedotto 2, I. nadstropje

Giorgio Illich, Trst

Zavod za posredovanje nakupa in prodaje nepremičnin in zemljišč, posojil na hipoteke, postavitve, stanovanj, vil, zalog in trgovin.

Sprejemlje se uprava nepremičnin.

RESTAVRACIJA

„AL TELEGRAFO“

(nasproti glavne pošte)

ulica Squero nuovo šte. 17

Zajutrek po 30 stot., kosilo 60 do 80 stot. Za naročnike znižane cene. Vino istrsko, opolo, ribebersko, vipasko in teran. — Refošk v steklenicah. Vsak dan sveže ribe po nizkih cenah. Puntigamsko marčno pivo. — Nemška, češka in italijanska kuhinja. Priporoča se udani

F. Vondruška, restavrater.

Albert Faber

Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva, tovarna za brezplinske briketete iz drvenega oglja, se priporoča v zalaganje hrastov in buk drv prirejenih za peč angleškega in inozemskega svetlega premoga ANTRACIT, brezplinskih briketov iz drva, oglja „Boules“ v veliki jajčji obliki za vsako kurjavo. Zareči komadi v (mali jajčji obliki) za odprto ognjišče in likanje. Naročbe, ki se izvrše točeno, je nasloviti na tovarniško pisarno:

Trst - Via della Tessa šte. 22

ali na naročilno pisarno v Trstu pri trdk

Giovanni Angeli ulic. Vinc. Bellini šte. 11

(nasproti malemu ulicu S. Antonia novega)

BOICO & Comp., Trst

Via Farneto šte. 42

Zaloga sira: Parmezan, Emmentaler iz Švice,

salam, špeh, mast, kokumari, poveroni, razne jestvine v konzervi, sardine v sodih itd. itd.

Kupujte obleke samo v trgovini

BOHINEC & COMP.

Via delle Zorri 2 Trst Via S. Sazzaro 17

(Vogal za cerkvijo sv. Antona novega)

Velikanska zaloga

vsakovrstnih oblek, površnikov, sukenj in kožuhov ZA GOSPODE in DEČKE. — NAJNOVEJŠE in NAJMODERNEJŠE v jopicah, mantilah, oblekah itd. ZA DAME in DEKLICE.

Sprejemajo se naročila za obleke po meri.

Priznana
nizke, stalne
cene.Solidna in
točna
postrežba.

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
-- gospodinjam -- -- iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. --

Dež, dež, dež in blato!

Deževalo je štirideset dni in štirideset noči. Tedaj je prišel glas do našega glavnega urednika, da se bližajo časi. Glavni urednik si je pred zrcalom pogladil lepo brado ter me potem takoj prijel:

„Urbanjakov,“ je dejal balzamično, „prišel je glas do mene, naj stešem ladijo in naj vzamem s saboj vse domače in divje zverine...“

„Razumen, zato ste se najbrž obrnili v prvi vrsti do mene!“ sem menil jaz.

„To je insinuvacija!“ je dejal mož, ali zraven je pomežiknil tako dvomljivo, da bi ga najraje — objel. „To ne, ali obračam se do vas, ki ste kolikortoliko priznan strokovnjak v pomorskih stvarih. Vprašati vas namreč hočem, iz kakšnega materiala naj stešemo svojo barko?“

„Iz zastarelih in zaostalih števil „Edinosti“, to se razume,“ sem mu odvrnil.

„To je kajpada najceneje! Ali, prosim vas, bo-li ladija potem dovolj močna?“

„V „Edinosti“ je moč!“ sem ga zavrnil.

„Pa pričnimo delo nemudoma, predno nas povenoden ne zajme.“

Iz števil lanskega letnika „Edinosti“ smo si torej stesali (zlepili) ladijo, sto vatlov dolgo in petdeset široko. In sedaj je gospod glavni urednik z električnim zvončkom ter s telefonom sklical skupaj vse svoje „domače in divje.“ Ko smo se zbrali v lepem številu, je dvignil glas in prišel:

„Gospoda, pogin preti vsemu Trstu in okolici. Da se izognemo temu poginu, stesal sem to trdno barko, v katero boste vstopali po vrsti, kakor vas bom izbiral in imenoval. Gospoda...!“

Dalje ni prišel; zalile so ga solze ginenosti. Ali jedva je to ginenost premagal, že je zarohnel nad mano:

„Urbanjakov, hudič vas vzemi z vašo smrdljivo cigaro! Še oslepim, če mi boste ta prekleti sedemvinski dim vedno puhali v obraz! Sicer pa, če hočete z mano, vrzite tak takoj v pljuvalnik, da se mi še barka ne zasmodi!“

Ubogal sem ga; kaj pa sem hotel? Urednik pa je povzel:

„Najprej vstopi ti brumna in krotka živalica, ti neprecenljiva spremljevalka vsakega urednika. Le na krov!“

Tako je govoril in zorožljale so velike škarje ter z umerjenimi koraki stopile na krov.

„Zdaj pa vi nagajivi hudički, nepoklicani ali vendar vedno zvesti — tiskovni škratki! Le noter, le noter v ladijo!“

Zaškrtalo je nekaj drobnega, črnega, in ladija se je zazugala, pa so bili „škratki“ na njenem dnu.

„Koliko vas je še?“ se je obrnil urednik do nas, ki smo nemo stali pod vtisom velikega dogodka.

„Jaz!“ se je oglasil samozavestno redni sentimentalni podlistkar.

„Le vstopite, le!“ je vabil urednik.

„Jaz tudi!“ je stopil iz vrste rodoljubni uredniški pesnik. Tudi on je vstopil, ko se je izkazal, da je plačal naročnino za slednje četrtletje.

„Jaz tudi!“ se je prijavil redni polemizar.

„Ne, tega vruga pa ne boste jemali s seboj!“ sem pripomnil jaz.

„Saj res, to bi bila nesreča! Vi ostanete na suhem, oziroma v mokrem. Dal Bog, da bi izumrli, potem pridejo res zlati časi za časnikarje!“ mi je pritrdil urednik.

Polemizar je hotel nekaj rabulirati, pa smo mu koj zaprli sapo.

„Ostanite mož vi hudi, izumrite v črni grudi!“

zadeklamoval je poet s škodoželjnim nasmehom s krova doli.

Ti verzi so zbudili splošno ogorčenje, in urednik je dejal razljučen: „Vi pesnik, svoje verze boste trosili po mojih kolonah, a ne po moji ladiji! To je nepotreben balast! Se tega bi se manjkalo!“

Ker s polemizarjem ni bilo nič, prišel je na vrsto dopisnik z dežele. Brez prigovora smo ga sprejeli na ladijo, le — gorjačo je moral odložiti poprej. Vstopilo jih je še par brambovcev; tudi ves zasopel, razplesan in skrokan poročevalec raznih veselic. Slednjič sem ostal le še jaz na kopnem, t. j. v blatu.

„Kaj pa vi?“ me je vprašal urednik ter me pogledal sumljivo. „Res ne vem, če vas bi kaj rabil...“

„Prosim, kako hočete oditi brez kapitana?“ sem prigovarjal.

„Saj res — pomorski izvedenec. Le vstopite; ali to vam pravim, če boste tudi na ladiji uganjali svoje neumne burke, Bog mi priča, vržem vas takoj sardelam.“

Stopil sem na krov in hkrati — po nesreči — poročevalcu veselic na nogo. Ta je sicer le malce zavrnil in zarobantil nad mano, ali to je bilo že dovolj, da je naš glasbeni izvedenec na podlagi teh vsiklov začel komponirati zelo heroično pesem, in kar je najhujše, takoj in vso pot jo je žvižgal pred-se, dokler ga nisem vprašal:

„Cujte, kaj pa to venomer žvižgate? Ne vem, če bo iz te malenkosti kaj dobrega.“

„Naj bo, kar bo! Adam je tudi vsako stvar pričel z začetka, takorekoč iz nič. In da bi jaz...“

„Verjamem, ali če boste tako naprej žvižgali, postane gledališni kritik upravičeno ljubosumen na vas.“

„Odrin, odrin“ od kraja proč! — zapel urednik, in že sem hotel prijeti z metlo, pardon, za veslo, kar je prisopihal aš odgovorni urednik v urnem diru z abojem pod pazduho.

„Stoj!“ je ukazal urednik in a mah sem zasukal ladijo.

„Tega reveža moramo še vzeti v krov,“ je rekel urednik.

„Kdo pa je ta pritlikavec esoljne štampe?“ je vprašal podlistkar.

„Ta?“ je odvrnil urednik in remeril podlistkarja s sivim pogledom: „T ta je odgovoren za vse grehe našega lista, tudi za vaše ponesrečene poroke v podlitku. To je važen mož, ta mora neobhidno z nami.“

Medtem se je „odgovorni“ vkrc ter izročil uredniku oni zabojček rekši:

„Vseh deset mesecev, kar somi jih namazali zadnjič, sem ga vestno vavaj, da so se mi že žulji naredili na roki brejmite ga sedaj malo vi.“

Presneta zabojček me je zmotil. Priblizal sem se takoj uredniku, ki je ržal to skrinjico zaveze v rokah, in m rekel sladkosnedno:

„Gospod urednik, ko boste odpirali zaboj in lomili kateri steklenici vrat prosim, ne pozabite na-me.“

Ostro me je pogledal urednik in izjavil: „Vi se motite prvici in vdrujič. Vpravič v tem zabojčku niso steklenice shranjene, temveč uredniška tajnost; vdrujič bomo na ladiji živeli le ob duševnih hrani in ne telesni.“

„Prosim, mari dober refošk ni duševna hrana?“ sem si upal prigovarjati.

„Ne!“ je odrezal urednik kratko. „Sicer pa vam izpovedujem, da sem se strašno motil v vas. Mislil sem vam pravkar izročiti protialkoholno rubriko v našem časopisu...“

„Oj nesrečna misel!“ sem vzlahtil in s krepkim sunkom odrinil ladijo od blata. Jedva se je zazibala naša barka nad morjem blata, že je stegnil podlistkar roki nad njim in govorančil: „Oj morje, širno in obširno in brezmejno kakor ljubezen...“

Prenehaj je takoj, ker ga je glavni urednik pri drugi in zadnji besedi čudovito pomenljivo pogledal.

„To sokov polno blato, prenešeno na kršni Kras...“ je pričel naš kmetijski poročevalec, ali urednik ga je prekinil:

„...bi rodilo slabši krompir, nego ga nam mislite sedaj vi podariti.“

„Ladija se ziblje v pravih daktilih!“ je vskliknil sedaj naš poet.

„Oho, sedaj še vi!“ ga je pokaral urednik, na kar je poet utihnil.

„Svoboda govora zahtevam, svoboda govora!“ je rentalil zdaj vodni člankar.

„To je pravcata revolucija na krovu!“ je vzpihnil urednik udano in vil roki obupno.

„Kaj sem bil slep, da sem vzel te, te... ljudi na krov? Za božjo voljo, mirujte! Kam pa brodim?“ se je obrnil do mene z vprašanjem.

Vremena Kranjem bodo se zjasnila... pravi prerok Prešeren. Na Kranjsko sem jo torej obrnil; tako bomo bržkone kaj kmalu iz tržaškega blata.

„Prav tako!“ me je pohvalil urednik.

„Le pazite, da pridemo prej ko mogoče na suho.“

„Na suho? To pravite sedaj, ali v civilnem življenju si tega menda ne želite.“

„Sveta Barbika, pošlji vsaj enega tiskovnega škrata, da mi ne bo treba poslušati toliko neslanosti!“ je vzdihnil urednik vdrujič. In sv. Barbika ga je tudi takoj uslišala, ker naš poet je s sodelovanjem teh škratov zdajci zadeklamoval:

„Glej tam na meji, o obzorja galebov sivih gosti trop, ob zlatem blesku o zobovja...“

„Ti poezije grobokop!“ je dokončal urednik in se hkrati stresel. Stresla se je namreč vsa ladija in mi vsi z njo. Zadelo so ob nekaj trdega, smrdljivega. Urno sem skočil pod krov.

„Ladija pušča!“ sem naznanil čez par hipov.

„Kako to, saj je trdna!“ se je začudil urednik.

„Trdna je splošno že, ali zadela je ob svoj najšibkejši del, ob neko lansko poezijo našega uredniškega poeta,“ sem odgovoril.

„Vsi pojte rakom žvižgat, vi poetje! Še ta smola! Kaj pa zdaj?“ je rekel urednik.

„Poglejmo najprej, ob kaj smo zadel!“ sem menil jaz.

Čez malo časa smo se prepričali, da smo zadelo ob več kilometrov dolgo polemiko nekega goriškega časopisa. Z vsem zdravim človeškim razumom vred ni bilo možno preko te polemike.

„Kaj sedaj?“ je jadikovala pisana družba.

„Udajmo se v božjo voljo in lezimo na suho!“ je svetoval urednik. In že smo ga hoteli ubogati, kar je prihrčila oddaleč časnikarska rasa s pismom v kljunu. In v pismu je bilo čitati:

„P. n. klateži!“

Kod se potepate? Urno nazaj in danes pod tiskarski stroj! Jaz — kažem kolovratiti po svetu!

In tako smo se vr — mentarni dež v trža — selje neizumrlega

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerni.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Najlepša, najboljša in najcenejša darila

za Božične praznike in novo leto

najdete edino v prodajalni „All' Alpinista“ (D. Arnstein) Trst

Mlivi česky Via San Sebastiano 7 Mlivi česky NOVI DOHODI: elegantne usnjate in perlaste torbice. NOVOST: torbice iz kožuhovine; necessaire za potovanje. BOGATA ZALOGA zadnjih novosti: kovečkov, torb, športnih potrebščin, dežnih plaščev, drsaljk itd.

Delniška glavica:

K 60 milijonov.

Reservni in varnost:

ni zaklad: K 16 milijonov.

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

PODRUŽNICE:

Brnu Budjevicah

Iglavi Krakovu

Lvovu Moravski Ostravi

Olomucu Pardubicah

Plznju Prostějovu

Taboru Dunaju, Herreng. 12

Filialka ZIVNOSTENSKE BANKE

Bančni prostori: VIA v Trstu Menjalnica: VIA

S. NICOLÒ št. 30. NUOVA št. 29

TELEFON št. 21-57.

:: Izvršuje vse bančne posle. ::

Obrestuje vloge na

VLOŽNI KNJIŽICI po 4%

na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje PREDUJEM na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje STAVBENE in CARINSKE KREDITE. Daje promese za vsa zrebanja. Zavaruje srečke proti kurznj izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema BORZNA NAROČILA

Brzjavni naslov: Živnostenska — Trst.

Cene nizke M. Aite brez konkurence

Velika zaloga z manufakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 3.

si dovoljuje obvestiti glavno obkrambo in svoje cene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostora s tem, da je ustanovila sporej omenjeno podružnico tako, da mora v polni meri zadostiti zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmoderneje in prvih tovarov, posebno pa anovi za moške in ženske obleke, srajce, ovrtnike, ovrtnos, tudi večkanaki izbeš platnega in bombažnega blaga, prtov in pridjev, ter vsake vrste perila tudi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odej, kakor tudi koltrne lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okrasni za šivilje in kitaldarske. VELIKANSKI IZBOR SNOVLJ ZA NARODNE IN CARINSKE ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov. Poskušati in se prepričati.

Angelini & Bernardon

TRST, ulica San Nicolò 13

Uvoz in izvoz

orožja in streliva

Na željo se pošljejo ceniki zastoj in poštnine prosto.

A. SBOGAR & BAN avtoriz. delavnica mehanična in elektrot. čna

Via Gaetano Donizetti št. 5 - Trst

Prevzema dela, uvedbe in poprave. Zdravniški aparati; stroji na par, motorji na plin in bencin, sesalke, priprave za kuhanje, motocikli in bicikli, kakor tudi vsakovrstno delo mehanično električna luč, motorji, žerjali, dvigalniki, hišni zvoni, telefoni, strelivo, potrebščine za svetiljke kakor tudi vsakovrstno električno delo.

Informacije zastoj. Cene jako nizke.

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Provzročja voljo do jedi, utrjuje želedec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslovesnih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi spričevali.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

Hotel Balkan70 sob, električna razsvetjava, lift, kopelji.
CENE ZMERNE. J. Kögl.**Hotel Balkan**

MIRODILNICA

Vittorio GentiliTST, Via S. M. M. Superiore št. 456
(nasproti magd. bolnišnici).

Velik izbor drož, barev, firnežev, čopičev in metel vsake vrsti.

Specijaliteta parumov tujih in domačih. Mineralne vode, petrolej po 28 st., steni in špirit po 56 stot. Zaloga žvepla in angleškega bakrenega sulfata. Steklene šipe. Sveče za cerkev.

Skladišče oglja in drv**M. RIBARIĆ**TRST, ulica Squero nuovo 15.
nasproti glavne pošte. Telefon 2599.**Nova podružnica:**

ulica S. Michele 16. — Telefon 2273.

REDKA PRILIKA!**Ker sem nakupil 50.000 mtr. čipk in bordur v barvah, prodajam jih zato po nizki ceni.**

Samo ul. Farneto 5, nasproti lekarni Godina.

M. German

cvetličar, Trst. Via Ponterosso 3

VSE VRSTE

semen, čebulo, sadik, cvetilo kakor tudi gnojil.

Moderno pohištvo

Trst, ulica Gioachino Rossini št. 26, vogal ulice della Zonta

GUGL. BROD & CO.

opozarja slavno občinstvo, da je na novo uredil

svoje velike sobane

z modernim pohištvo

vsekega štila, ki je je nakupil pod takimi pogoji, da je zamore nuditi svojim cenj. odjemalcem po najnižjih cenah. — Katalogi na zahtevo zastoj.

Povoljni pogoji za vplačila.

CIRIL ŠUC

TRST ul. Concordia št. 4 TRST

Priporoča slavnemu občinstvu svojo trgovino za avstrijsko domačo in napolitansko, trevisansko (Treviso) ter iz tovarne bratje ZATKA. — Vino v steklenicah. Pošilja se tudi na dom ter po pošti. Paketi od 5 kilogramov naprej.

! Cene brez konkurence !**Vzdržev. zdravega želodca**

Obstoji posebno v povzpeševanju in uravnanju prebavljanja ter odstranitvi nadležne zapečenosti. Izkaže o domačo zdravilo, ki obstoji iz izbranih najboljših zdravilskih zelišč, ter pospešuje slast, prebavljanje in odvajanje, ublažuje posledice nezmernosti, slabo dihanje, prebavljanje in nadležno zapečenost, kakor n. pr. razvira, napihovanja in krčne bolečine, je

Dr. ROSY-jev balzam za želodec

iz lekarn B. Fragner v PRAGI.

SVARILLO! Vsi deli embalaže no-

sijo varstveno znamko

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner c. ik. dvor

Pri črnem orlu PRAGA Mala stran 203

Vogal Nerudovih ulic.

1 cela stekl. K 2, pol stekl. K 1.

Po pošti se pošlje proti predplačilu Kron 1-50 mala steklenica; Kron 2-80 velika steklenica; Kron 4-10 dve veliki steklenici; Kron 8. — štiri velike steklenice; Kron 22. — štirinajst velikih steklenic poštne prosto na vsako postajo Avstro-Ogrske monarhije.

Zaloga v avstro-ogr. lekarnah.**Rogaška kisel. Templev**

Radinski vrelec.

Najboljši mineralni vodi.

— ZASTOPNIK —

Lacko Križ - Pula

WIESENREITER & Co., TRST

Ulica Valdirivo 13.

SLOVANSKA KNJIGARNA II TRGOVINA PAPIRJA**JOSIP GORENJEČ**

Trst, ul. Caseria 16.

POLEG KAVARNE COMMERCIO

Poštna naročila obavljajse isti dan.

Brzjavna adresa: ::

GORENJEČ - TRST

TELEFON 21-15.

Najbogatejša zaloga knjig,

papija in pisarniških po-

trebščin. ::

Velika zaloga muzikalij,

molitvenikov in časopisov.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.

Za zabavo služi KEGLJIŠČE, po zimi zakurjeno. — Po leti sedi na SENC-NATEM VRTU.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slov. družbo, posebno v sredah zvečer. Velike dvorane za shode in veselice.

Lastnik: IVAN MILLONIG.

Na koločvrtu pričakuje domači omnibus.

Čevljarnica „Alla città di Trieste“**GIACOMO FREGNAN di S.**

Trst, ulica delle Poste št. 6, vogal ulice Niccolò Machiavelli

Velikanski prihod zadnjih novosti

čevljev za moške, ženske in otroke

zajamčene kakovosti.

Angleško blago lastnega izdelka. — Specijaliteta: plesni čevlji in čevlji sorré.

Priporočajo se posebno:

LOVSKI IN PLANINSKI ČEVLJI

Zelo zmerne cene.

Zaloga pet iz gumija: ORIGINALNI BERSON.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjanje kakoršnegasodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trrdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO

CENE BREZ KONKURENCE.

DRUŽBENO TOALETNO MILO
v korist
DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA
v LJUBLJANI.**„DRUŽBENE SVEČE“****:: Stearinove ::**

Zahtevajte določno v vseh trgovinah!

Zastopnik je in glavno zalogo ima g.

Vekoslav Plesničar

Trst, ulica Giulia št. 29, Trst

Gualtiero Cozzio Passo San Giovanni 2
in Torrente 15
(nasproti Chiozzli) Trst**PRVA brusarska**

DELAVNICA ::

na električni motor.

Bogat izbor škarij
brivnih britev,
nožev itd. itd. itd.Brušenje vsakovrstnih rezil in strojev
za striženje las.**Velika prilika!!!**

Odprl sem v Trstu

v ulici Commerciale 3

svojo prodajalno z zgotovljenimi oblekami

za moške in ženske. Prodajal bom tudi maje in nogovice, perilo vsake vrste in manufakturno blago. Imam veliko zalogo čevljev za moške, ženske in otroke. Solidna postrežba. **CENE JAKO NIZKE.**Priporoča se **G. HAMMER.****Katramova voda „Serravallo“**

izvrsten pripomoček proti prsni boleznim in onim v sapniku, pljučnemu kataru, vnetju sapnika, trdokornemu kašlju in ostankom prehlajenja, ter v obče proti vsakemu vnetju v sapnih organih.

Prodaja se po K 1-20 steklenica
v Lekarni SERRAVALLO - Trst

Podpisani priporoča slav. občinstvu svojo

trgovino jestvin :::in specijalno domačih in bistriških testenin, kakor tudi olje, moko, sir. **VEDNO SVEŽE BLAGO IN PRVE VRSTE.****Anton Jurca, Trst**

ulica Industria 55, vogal ulice Broletto.

Pekarna in sladščičarna**Vekoslav Pestelj**

TRST, Via Industria 684, TRST

Kruh svež trikrat na dan. - Zaloga

moke prve vrste. Vsakovrstne konfe-

ture. — Likeri in vino v steklenicah.

Postrežba tudi na dom.

Aless. Giordani

Specijalist za zdravljenje kurjih oces, diplo-

miran ranocelnik

Ambulat. Corso 23, I.

Ozdravi takoj navadna in zastarana kurja očesa ter jih izdere na najmanjši način brez vsake bolečine. Garantira ozdravljenje in meso rastočih nohtov. Reže nohte vsake debelosti. Na zahtevo pride tudi na dom.

Český hostinec v Terstu**Alla Meridionale**

Via Belvedere

Češka gostilna v Trstu**ANTON ZAVADLAL**

Trst, ul. Istria 12 (pri sv. Jakobu)

Priporoča svojo **PEKARNO IN SLADŠČIČARNO** večkrat na dan svež kruh in slaščice. Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov. Likeri in vino v steklenicah. Postrežba na dom. — Priporoča tudi svoje staro in dobro znano pekarno v ulici Marco Polo št. 6 (vogal Concordia) katero vodi gospod sam.